

[Indenrigsministeren.]

ning fremskaffet en Redegørelse fra Sundhedsstyrelsen angaaende Boligforholdenes Indflydelse paa Beboernes Sundhedstilstand, og Udvalget har tilvejebragt en Fremstilling vedrørende de gældende Lovbestemmelers Egnethed til Sikring af tilfredsstillende Boligforhold. Yderligere har Udvalget foranlediget en Redegørelse for allerede stedfundne Saneringsarbejder og for de Resultater, som Københavns Sundhedskommissions Boligtilsyn har opnaaet paa den bestaaende Lovgivnings Grund. Endelig har Udvalget udarbejdet en Oversigt over Saneringslovgivningen i en Række fremmede Lande, ligesom Repræsentanter for Udvalget har undersøgt Forholdene i enkelte Provinsbyer og gennemgaaet københavnske Kvarterer. I Fjor var Udvalgets Medlemmer i Følge med Medicinaldirektøren og mig i Stockholm for at studere de tilsvarende Forhold dér. Det er paa Grundlag af de saaledes foranstaltede omfattende Undersøgelser, det foreliggende Lovforslag fremtræder. Indenrigsministeriet, har bortset fra et Par enkelte Punkter, ganske kunnet tiltræde det af Udvalget udarbejdede Lovforslag, idet man dog paa et enkelt væsentligt Punkt, nemlig Spørgsmaalet om Statens Støtte til de paagældende Saneringsforanstaltninger, har ment at maatte foretage en Ændring, som jeg senere skal vende tilbage til.

Det er jo en almindelig kendt Sag, at Boligforholdene spiller en ganske overordentlig stor Rolle for Folkesundheden, og at gode og sunde Boliger paa saa godt som alle Felter har den allerstørste Betydning for Beboernes hele Liv og Livsførelse. Denne Kendsgerning ligger til Grund for det store Arbejde, som Stat og Kommune nu gennem en lang Aarrække har udfoldet for at sikre den mindrebemidlede Del af Befolkningen billige og gode Boliger. Det er dog indlysende, at man ikke derved opnaar en fuldstændig Løsning af Boligproblemet. Man maa samtidig have Opmærksomheden henvendt paa de bestaaende Boliger og sørge for, at disses Tilstand er en saadan, at de tilfredsstillende de almindelige sundhedsmæssige Krav og i hvert Fald i saa Henseende ikke ligger under et vist Minimum.

Der er ikke Tvivl om, at der baade her i Hovedstaden og forskellige Steder rundt i Provinsbyerne findes Boliger, der ganske givet ligger under Lavmaalet. Ogsaa forskellige Steder paa Landet findes der Arbejderboliger, der — hvad man ogsaa har fremdraget her i Tinget — maa betegnes som uværdige.

Det er almindelig kendt, og det fremgaar ogsaa af Udvalgets Undersøgelser, at saadanne daarlige Boligforhold har en meget uheldig Indflydelse paa Beboerne. Der kan ikke være Tvivl om, at en Række Sygdomme har gode Udviklingsmuligheder i Lejligheder, der er mørke, snævre og fugtige og i en saadan Tilstand, at de ikke kan holdes ordentlig rengjorte.

Endelig er det klart, at smaa Lejligheder, der er overbefolkede, indeholder en betydelig Risiko for Overførelse af Smitte, f. Eks. Tuberkulose. Selv om der ikke foreligger egentlig grundlæggende videnskabelige Undersøgelser, der klart dokumenterer den Indflydelse, slette Boligforhold har paa Sygdommenes Udbredelse, kan man med absolut Sikkerhed fastslaa, at de Personer, der er tvunget til gennem længere Tid at have deres Hjem under slette Boligforhold, svækkes paa en saadan Maade, at deres Modstandskraft mod Sygdomme nedsættes betydeligt. Alene af sundhedsmæssige Grunde har Samfundet en Pligt til at virke for en Forbedring af saadanne Boligforhold og om fornødent sørge for Rydning af de Kvarterer, der i særlig Grad maa betragtes som Slumkvarterer. Foruden Sundhedsfaren frembyder disse Boliger ogsaa tit en Fare for Brandsikkerheden. Huse med Trapper, der er smalle, mørke og vanskeligt tilgængelige, bør ikke tolereres, og Adgangsforholdene til saadanne Huse er hyppigt saa elendige, at man ikke kan se bort fra, at Beboerne i Ildebrandstilfælde kan faa vanskeligt ved rettidigt at slippe ud.

Endvidere er det let forstaaeligt, at Betingelserne for et harmonisk Familieliv i saadanne Omgivelser er meget ringe. De indskrænkede og usunde Forhold opfordrer Beboerne til i videst muligt Omfang at holde sig borte fra Hjemmet, og derfor fremkommer de Forhold, der er karakteristiske for Slumkvarterer: de voksne søger ud til Beværtninger eller, hvad der er værre, Smugkroer, Spillebuler o. s. v., og Børnene henvises til et Gadeliv, som i høj Grad kan virke skadeligt paa dem. I saadanne Kvarterer er det jo ikke ualmindeligt, at der holder en Del uheldige Elementer til, straffede Personer og Gadens løse Fugle, og det Leben, der udfolder sig i de paagældende Ejendomme, er ofte af en saadan Karakter, at det virker moralsk nedbrydende ogsaa paa de øvrige Beboere, som paa Grund af de indskrænkede Forhold og den ofte daarlige Adskillelse mellem Lejlighederne ikke kan undgaa at leve med i alt, hvad der foregaar hos Naboerne.

Jeg vil haabe, at Udvalgsmedlemmerne,